

Oponentský posudek diplomové práce Veroniky Hronkové

Jak bývalí uživatelé drog vnímají období své závislosti

Autorka se zaměřila na problematiku drogové závislosti a možnosti jejího překonání. Téma patří k závažným tématům současnosti, které je v sociologii poněkud opomíjeno, i když má jistý humanistický náboj, který by se dal rozvíjet i ve filosofickém myšlení o současném člověku: skrytý potenciál člověka, jak překonat závislost, jež do hloubky zasahuje jeho psychické i fyzické dispozice. Autorka si položila otázku, jak abstinující uživatelé drog zpětně vnímají období své závislosti a jaký charakter má změna, která zde proběhla.

Práce má systematický ráz. Nejprve se uvádí typologie drogově závislých, dále to, čeho se závislost týká, tedy nejčastěji užívané drogy s jejich charakterizací. Pak se mluví o faktorech, které závislost mohou vyvolat (adolescentní krize, vrstevnická skupina, vliv škola). Propadnutí závislosti je pak souhrou „mnoha rizikových faktorů“ (s. 25).

Stěžejní částí práce je empirický výzkum daného tématu, který, jak konstatuje autorka, nemá zatím v českých zemích předlohu. Její zkoumání tedy lze označit za průkopnický podnik. Nejprve si stanovuje kritéria pro výběr vzorku a připojuje rovněž jeho charakterizaci. Výzkum se pak týká osmi respondentek. Vzhledem k tomu, že se jedná o diplomovou práci, a výzkum tudíž nemůže být reprezentativní, nýbrž se jedná o jakési cvičení, pak nevznáším námitku, že zkoumaný vzorek respondentek je příliš omezený. Na s. 35 autorka navíc uvádí důvody toho, proč se výzkum omezuje pouze na ženy. Autorka prokazuje schopnost systematického zpracování získaných údajů a výpovědí. Začíná logicky medailonky respondentek. V další části nalezneme záznamy odpovědí na otázky, kladené v rámci polostrukturovaného rozhovoru, které se týkají rodinného prostředí, přátel, společnosti a také „bodu zlomu“, uvědomění si, že je nutné zásadně změnit svůj život. 50

Závěr je výstižný a promyšlený. Autorka v něm shrnuje předchozí materiál tak, že stanovuje několik fází (před a na začátku drogové závislosti, její průběh atd.) a ukazuje, které hypotézy se jí podařit prokázalo a které nikoliv.

Práce působí sympatickým dojmem právě pro schopnost autorky nalézt nedostatečně zmapované téma, stanovit si kritéria a charakteristiky určité skupiny a výsledky zpracovat přehledně a soustavně.

Práci doporučuji k obhajobě.

29. srpna 2011

Mgr. Michael Hauser Ph.D.